

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 19 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.

Hetféli szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délelben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Feladás szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-tere Manoljovica-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosztich-utca, Vojnich palotában,
Telefon szám 42.

Nyitlert sorozniat 40 fillér.

A mi bunyevácaink.

Azok a beszédek, amelyeket a Nemzeti Casino által márczius 15-én rendezett ünnepélyen dr. Lipozensich Lázár és dr. Balogh Lajos mondtak el, méltók lettek volna arra, hogy ne maradjanak a szűk falak között, hanem hogy a nép, amelyet illet, azokat hallotta volna.

Különösen megragadta figyelmünket dr. Baloghnak alább közölt beszéde, a melyből bunyevác polgártársaink buzditást meríthetnek a jövőre is, de egyuttal fogalmat alkothatnak maguknak arról, hogy mennyire becsüli a magyar felfogás az ő mindig tanusított hazafias magatartásukat. De buzditásul szolgálhat ez arra is, hogy mint rohadó, bűzös anyagot távolítsák elmaguktól azokat, a kik a pánszlávizmus czégére alatt őket a magyarságtól el-tántoritani akarják.

Ezek a pánszláv izgatók a legközön-ségesebb tolvajok, akik akár a külha-talomtól, akár a saját észkorlátoltságuk által megvesztegetve, a magyar nem-zet vagyonát lopják meg. Mert nemcsak az a tolvaj, aki ezüst kanalat lop, ha-nem az is, aki meglopja a nemzetet

saját fiainak érzelmeitől. Válságos idő-ben, mikor kenyértörésre került a do-log, a mi bunyevácaink magyarok voltak s velünk hafezoltak. Ugyan mi történt volna olyan alakokkal, akik akkor arra akarták birni a bunyeváczo-ka, hogy a magyarok ellen foglaljanak állást?

A legelső lámpásra akasztották volna őket!

Itt közöljük tehát azt a rövid be-szédet, amely éppen ennek a népnek a józanságát és hazafiasságát emelte ki a mult heti márczius 15-iki ünnepé-lyen.

Dr. Balogh Lajos beszéde a következő:

„Mélyen tisztelt Uraim!

A mártiusi napok örökemlékeztető szellemi küzdelme, mely véremlékkel győzelemmel csu-pán a hazafiú lelkesedés erejével juttatta diadalra a Szabadság, Egyenlőség és Testvé-riség szent igéit, Szabadka város polgársága szívében is lángra lobbantotta a honszerlem soha ki nem alvó tüzeit.

Az országról-országra, nemzetről-nemzetre szálló korszellem e város gyermekei szívében is visszhangot adott az emberi és népszaba-dság, a törvény előtti egyenlőség és az emberi méltóság és népfenség isteni eredetű jogainak megismerésében és az azok védelmében vívott

előbb csak békés, de később annál nagyobb élet és véradózatot követő küzdelmekben.

Szabadka város túnyomóan idegen szá-rmazású és akkor még nyelvében is idegen népének szíve e küzdelmeitől napokban együtt és egyszerre dobbant meg az államot és nemzetet alkotó magyar nép szívével, az édes, közös anya, a mindnyájunkat egyformán éltető és istápoló magyar haza szeretetében, jogai alkotmányos kivívásában és ezen al-kotmányos jogok kivívásában.

Valóban azon idegen származású és idegen ajku népek között, melyeket a magyar nép testvérileg keblére ölelt, hogy velük az egy-séges magyar nemzetet és államot alkossa, — egyedül Szabadka városa és környékének bu-nyevác népe volt az, mely a negyvennyolcas időknél nemzeti létünk és önállóságunk kivi-vásáért folytatott küzdelmeiben a magyar nemzetnek mindenkor hű állhatatos és áldo-zatkész társa, jó és balsorsának osztályosa volt.

Igaz, mélyen tisztelt Uraim, hogy a hazát szeretni, a hazát oltalmazni, érte küzdeni, szenvedni és ha kell elvérezeni, — nem ér-dem, hanem kötelesség, — de rendkívüli időkből és rendkívüli körülmények között, amikor — mint sajnósan tudjuk — hazánk idegen ajku népei között nem a haza iránti kötelességek teljesítése, hanem a párlötés, árulás és a haza szent testének önfai által való lábbal taposása vált erénynyé, amikor tehát a kivételből szabályt, s a bűnből erényt formáltak — akkor valóban csak a legna-

„Tessék ibolyát venni!”

— A „Bácskai Hirlap” eredeti tárcája. —

A mult napokban egy előkelő társaság rándult ki gyalog és inkognitó a kies palicsi fürdőbe ibolyát szedni — és sillent inni. Én is hozzájuk csatlakoztam és azon ibolyacsokorból, a melyet összekötöttem árulgatok pár szálát a »Coloradó» olvasói-nak, nem drága. . . .

Tessék csak ibolyát venni!

A Nemzeti Casino zöld asztalánál a polgármester és városunk egyik kerületének országgyűlési képviselője piketiroznak. . . .

»Huszonkilencz, hatvan, hetvenkettő, stich-macs, kártyapénz, kikeriki!»

»Már igaz az Lázó, hogy a milyen rossz kortes vagy, ép olyan jól tudsz játszani — a voksokkal!»

»A párt is meg lehet elégedve az eddigi eredménnyel. Hanem ha én a választási héten influenza lettem volna, Szabadka most nem produkálna kettőt belőletek; de mikor én olyan rossz kortes vagyok!

* Mutatvány Coloradónak ma megjelent Tárzaloveleiből.

»Tessék már ibolyát venni!»

„És Zsiguzca vett és kabátjába, a szíve fölé tűzte az ibolya szálát — olyan mandátum szaga volt neki — dr. Reizner is hozzá szagult! És Lázó — tovább osztott. . . .

»Kedves Coloradó! minek képzeli ön a szögedi esküdtiséket!?»

»Mesterségesen beszagosított ibolyacsokor-nak, a melynek szagától a szabadkaiak pártkülönbség nélkül — prűskölnek!»

A méltóságos ur ki is adta Friczikének parancsba, hogy nem köll Szögédéből venni ibolyát!

Hadd árulja a Kopi. . . . Lúka!

»No meg hallja! kedves intendans Colo-radó, a maga színügyi bizottsága, a legér-tékesebb bizottsági ibolyacsokor Szabadkán.»

»Persze, hogy az. Van benne négy országgyűlési »Nebánt virág«, egy »Min-denütt és sehol» virágzó százéves irodalmi álóé, egy törvényszéki Tamarindus, egy Arda-háni nagyszerkesztő, öt darab hivatalos »száz-szorszép« palánta, vagy hat példány az ügyvédi kamara tövises rózsakertjéből s

aztán meg egy Szabadkáról elvirágozott törvényszéki elnöki »ajaja!»

»S nem fél színészbolond Coloradó, hogy ettől a hatalmas csokortól a Bácskai szin-igazgató fog legjobban prűskölni és esetleg a szabadkai színügy szétvirágozni?»

»Nem ám, mert a csokrot az ügyszeretet — és buzgalom repkényfonala tartja össze.»

Tessék csak ibolyás darabokat adni.

A »Pest« szálló termeiben is árulgattam az ibolyacsokorból. Mihályi tenorista az ő »virágnyelvén« köszönte meg; Crai-nicean bíró azt mondta, hogy »kódós az idő!» Weisz bírónak pedig, mióta Boszniában hadnagyskodott, csak boszniai ibolya kell, vett azonban Marián, az a jókedvű bíró, meg dr. Herczeg kapitány. Ezek fel is tűzték, csak arra vagyok kíváncsi — miután mindkettő legényszámba megy — hogy kinek adják? A »kis kereskedők« pedig jobban szeretik a 32 levelű bibliás virágokat, ezeket nem is ki-náltam; hadd fujja nekik Kumpertó!

A doktor prókátor ur a mult hetivásár

gyobb elismerés érzésével emlékezhetünk meg arról a népről, mely a vele rokonfajú és nyeivű népek példája, sőt csábítgatásai és igazításai daczára is mindvégig hiven és állhatatosan kiartott a magyar haza igazságos ügye mellett és szabadságharcunk csatáiban úgy a honvédség, mint a nemzetőrség sorában hősileg öntözte vérével az oltalmazott magyar földet.

E hűség, állhatatosság és hősi önfeláldozás szinte tüzpórábját állotta ki akkor, amidőn a város polgársága az itt elhelyezett csekély számú honvédség keretében nemzetőr seregévé alakulva a káponyai dombokhoz vonult és ott azt a marfalócz hadat, mely akkor már az alvidék több városát ádáz kegyetlenséggel fekdülte és az utjában talált Magyarországot nem és kerkümbörségre való tekintet nélkül állati vadsággal felkoncolta és ekkor diadal-mámorában előrenyomulva városunkat is hasonló sorssal fenyegette, hősies elszántsággal visszaverte, szétlúta és így nemcsak a városi éf lakóit mentette meg a pusztulástól, hanem ez embertelen hadnak az ország szíve felé való előreharcolását is egyszersmindkorra megakadályozta.

Fénylő betűkkel legyen e nap, 1849. márczius 15-ike a magyar nemzet, de különösen Szabadka város történetében feljegyezve, fénylő, soha el nem mosódó betűkkel legyen annak emléke Szabadka város minden polgára, de különösen bunyevác népe szívébe bevésve, örök tanubizonyosságául annak, hogy elődeik ha magyarul beszélni nem is, de magyarul érezni, a magyar haza üdvéért lelkesedni, szabadságáért küzdeni, áldozni és meghalni igenis tudtak és készen voltak. És ez elődök e dicső példáján lelkesülve jól véssé szívébe a mai kor gyermeke, hogy mindnyájunknak, kik e földön élünk, a hazát, a haza földjét, „mely ápol s eltakar” smilyen kívül nincsen számunkra hely, szóval, tettel, szívvel és érzéssel és ha kell vérünkkel és életünkkel is megoltalmazni egyaránt szent kötelességünk.

A dicső nap emléke, megdicsőült hősök iránti kegyeletünk szerény jele itt áll előttünk a káponyai emlékoszlop alakjában, de ami-

dőn e nap és hősei emlékére puhatat emelünk és hazafiai erényüket mint követendő példát vessük szíveinkbe — akkor nagyobb, magasztosabb és maradandóbb jelet állítunk emléküknök, mert ez az oszlopot az idő vagy az emberek hatalma ledöntheti, de szívünkben a hazafiai hála és elismerés érzését soha, semmiféle hatalom ki nem lördölheti!

Különfélék.

— A Nemzeti Casino márcziuai ünnepélye.

A „Nemzeti Casino”, mint minden évben, az idén is fényesen ünnepelte meg márczius 15-ének emlékeztétét. Esti 8 órákor már nagyszámú közönséggel telt meg a Casino épületének díszterme. Ott volt az ünnepélyen városunk főispánja és nagyszámú intelligenciája, amely csakhamar megtöltötte a díszes banketre terített asztalok mellett kiosztott helyeket. Ügyvédek, orvosok és társadalmunk előkelőségének nagyrésze. A bírói kar is nagy számban volt képviselve. A bankett megkezdése előtt a Szabadkai Dalegyesület Hymnusa zendült meg, amelyet a közönség álva hallgatott meg. Az ünnepi szónoklatokat dr. *Lipovencsich* Lázár kezdte meg, aki ékes és hatásos szavakban beszélt márczius 15-ének jelentőségéről. Beszédét mindvégig figyelemmel hallgatták s nem egy helyen zajos tetszenyilvánítással szakították félbe. Utána dr. *Csillag* Károly szavalt a ez alkalomra írt ódáját, a melyet lapunk mult számában közzeltünk. Az ünnepi szónoklatokat dr. *Balogh* Lajos kitünően sikerült beszéde fejezte be. A beszéddel mai vezércikkünkben foglalkozunk. A közönség lelkesen megéljenzte dr. *Balogh* beszédét. A beszédek befejezte után *Farkas* Zsigmond a Casino elnöke, annak nevében csattanós szép kis beszédben, a melyben ráutalt márczius idusának nemzeti jelentőségére, mondott köszönetet a két ünnepi szónoknak és az óda szerzőjének hazafias közreműködésükért, mint akik a nagy nemzeti eszme szolgálatában állottak, amidőn kifejezést adtak annak, amit e napon minden magyar

ember oly melegen érez. *Farkas* Zsigmond köszöntőjét lelkes daljennel fogadták. Ezután még a Szabadkai Dalárda remekelt a Szózat eléneklésével és a későbbeni órákban is a dalárda jeles hangu tagjai hazafias dalokkal fűszerezték az est kellemetességét. Az estély alkalmával *Pro* Józsi hegedűje emelte a kedélyhangulatot. *Bartos* vendéglős is dícséretet érdemel a bankett izletes menüjeért. Az estély a kora reggelig tartott.

— *Plukovits* József a parlamentben. Lapunk zártakor értesülünk, hogy *Plukovits* József képviselő nagyhatású beszédet mondott ma a parlamentben. Üdvözöljük!

— *Hymen* Nikolett Radivoj m. kir. honvéd főhadnagy ma délután 4 órákor vezeti oltárhoz a Szt. Terézia templomban *Haverda* Ella kisasszonyt, *Haverda* Mátyás gimnasiunai igazgató bájos és szeretetreméltó leányát.

— *A szabad lyceumban*. Ma, azaz 17-én *Kosztolányi* Árpád gimnasiunai tanár fog felolvasást tartani „A hangyák világából” czimvel felolvasását igen érdekes kísérletekkel s vetített képekkel fogja kíséni. Az érdekes felolvasásra felhívjuk a közönség figyelmét. A felolvasás maga, mivel a kísérletekhez sötétség szükséges, a rendes időtől eltérőleg fél hét órákor veszi kezdetét.

— *Vivóiskola megnyitás Szabadkán*. *Agrima* J. Gyula a bécsujhelyi katonaiskola végzett tanára, a temesvári hadapród iskola volt vivó tanára mint értésülünk f. évi április hó 1-én francia és olasz módszeren alapított vivótanfolyamot nyit.

— *Község, amelynek nem kell vasut*. Az ó-becse—ujvidéki helyi érdekű vasut igazgatósága Uj-Verbász községtől anyagi hozzájárulást kért az új vasúthoz. A község előljárósága a napokban megtartott előljárósági ülésen elhatározta, hogy semmiféle módon nem hajlandó hozzájárulni a vasut építéshez. A község valószínűleg úgy fog járni, mint a csantavériek.

— *Meglopta a mostoha apját*. *Haraszi* Ferenczel feljelentette a mostoha apja, *Szirányi* Ferencz a rendőrségnél, hogy távollétében 2 darab vankost, 10 ft készpénzt ellopt, továbbá, hogy feltörte a szekrényt a melyből minden féle ruhaneműt kisedett és eladta. A rendőrség beidézte a tolvaj mostoha fiut, s ügyében most folyik a vizsgálata.

— *Egyleti hír*. A „Szeretet” Női Egyesület legközelebb megnyitja az árvaházát. Erre újabb adakoztak: özv. *Mukits* Jánosné alapítványul 200 koronát. Az árvaház felszerelésére adakoztak: özv. *Muki*s Jánosné, 40, *Hartmann* Rataelné 40, *Jakobcsics* Béjáné 30, *Connen* Vilmóné 20, *Scultáty* Jánosné 20, *Vojnits* Purcsár Márkné 20, Általános Hitel Bank 20, *Kereskedelmi* Bank 30, idb. *Vojnits* Máténé 10, *Manojlovits* Mariette 10, *Schäffer* Mórné 4 és *Kunetz* Ignázné 4 kor. Fogadják a nemeslelkű adakozók ez uton az Egyesület köszönetét.

— *Az országos fehér kereszt egylet* Szabadkai választmánya f. hó 18-án délután 3 és fél órákor a városháza tanácstermében közgyűlést tart. A közgyűlés alkalmából a béliügyminister megbízásból és annak helyetteseül *Tabódy* József cs. és kir. kamarás; — az „Országos Leicenzház” képviselőjében pedig *Dr. Szalárdy* Mór igazgató főorvos tegnap esti gyorsvonattal városunkba érkezett. A szabadkai választmány a következő „Meghívót” bocsájtotta ki. *Meghívó*. Az országos fehér kereszt egylet Szabadka városi választmánya

alkalmával a piaczon nagyon sok kis ibolyacsokrot vásárolt össze...

»Nagyságos ur, majd hazaviszem».

»Sose fáradjon! Magam viszem haza, majd megörvendtetem vele a feleségemet».

Nemsokára a kis ibolyacsokrok a szép primadonna ablakán diszelegtek...

Dél felé a virágáros asszony beállit a megörvendtetett (i) feleséghez.

»A nagyságos ur ma ibolyacsokrokat vett, e kettőt még ott fejejtette, hazamentben behoztam la!»

Az ebéd alkalmával a nagyságos asszony a leveses tálal ugy csapta az árva két kis csokorhoz, hogy teljesen leforrázta a szegénykéket...

»Tessék csak ibolyát venni!»

A főgymnasium új palotájában a nyugalom után vágyó direktor is ibolyát plántál... A tanárok az első emelet ablakából nézik...

»No! tudós kollegák — mondok — ki fogja ezeket közületek tovább ápolni!»

Toncs mosolygott, *Prokesch* a patikába ment, *Kosztolányi* a dalárdába, *Mérey* bácsi pedig elballagott.

Majd meglesem, hogy ezek közül ki vásárolt öntöző kannát az ibolyacsokroknak!

»Colorádó! még annyi az ibolyacsokra, nem küldene föl Jókainak, a fiatal házsnak?»

»Ugyan hagyjanak föl azzal a sok Jókai-féle rozsz vicczekkel; hát ugyan mi nagyot tett Jókai ezzel? Hogy jó hetvenes éveiben nősült, mi van ezen csodálkozni való? Én majd hetveneséves koromban fogom csak a válópert megindítani a »Sárkány Kata» ellen.

»És addig?»

»Tessék csak ibolyát venni!»

Kuluncsics Andorka ibolyacsokrokkal a gomblyukában, dalolja: »Páros élet a legszebb élet a világon»... *Friczike* pedig azt huzatja a *Spitzerék*nél, »Elválok én a babámtól»...

Hogy is elkábitja az az ibolya az emberek fejét. Egyik ezt, a másik azt dalolja.

Összekötöm már most én is a megmaradt ibolyaszálakat, mert az a kormos, festékes szedőgyerek, abból a »*Krausz-Fischer-féle*» villamos lassuságu kiadó-nyomdából ibolyás kéziratokért óbégat.

»Avanti Pueri! szedjétek gyorsan Colorádót, a mig az előfizetők — el nem hervadnak! Addig csak tessék ibolyát venni!»

tagjai felkéretnek, miszerint a helyi választmány közgyűlésén f. évi márczius hó 18-án délután 3^{1/2} órakor a városháza tanácstermében megjelenni sziveskedjenek Szabadka, 1900. évi márczius hó 14-én.

Az elnökség.

Kerge versei.

Az önségélyző és gyámolító egyesület tegnap esti felolvasásáról lapunk legközelebbi számában fogunk referálni. A felolvasásból egyelőre csak azokat a Kerge-verseket mutatjuk be amelyek ez alkalommal felolvasva lettek. Kerge versei a következők:

Ballada.

Hires város az Alföldön Bösözrmény...
Főutcáján ballag im egy bős özrmény...
Hajába kap: fejről a bős özrmény...
Mind lehullik. Mellette egy bős özrmény...

Tragédia.

Tolvaj paraszt fogat fen ekére...
S lepottyán a verem fenekére. —
Miközben talajt a fenek ére,
Fölkialt: Ebből a fene kére!

A toloncz halálára.

(Sűrített elegia.)

Sápadtan habd az ifju toloncz
Szívében keserv, nyakában koloncz...
Meghal... Igy szól a jegyzőkönyv, a boncz:
Teste csupa roncs, rim kedveért: roncz...

Sőr epigramma.

Mig Szabadkán Loketicsek, Vass Ádámok
lesznek,
Nem fenyeget szomjan-halás: kardja
Dámoklesznek...

Szeccsessios tavasszi dal.

Zölden mosolyg a nap...
Rá vissza int a pap...
Óriás mamut szél...
Halkan sápkórral kél...
Méla égen kecskék...
Langy avaron fecskék...
Hünyő szalmaszálon...
Imbolyg a rőt álom...
Lila vihar támad...
Fut migrénes dányvad...
Csengve csobban turul...
Sóhajt piheg gurul...

Sírám kék enyh're vál...
Libben a kannibál...
Csapong döre darázs...
Zajong a jég parázs.

Tiszteletét küldi Kerge Z. Jakab Eustachius
Kinek körmét Afrikában lehuza hiuz.

— **Elfogott csaló banda.** Turiáról írják lapunknak: Kalona [Pál] bács péterovoszellő lakos és kendergyáros egy óbecsei kocsmáros kíséretében a mult héten Turiába jött Vuin Drágó turini kocsmáros az azon czélból, hogy három jó százasért három ezer hamis tizest fog kapni. Azonban csakhamar meggyőződött, hogy az egész nem egyéb furfangos csalásnál s hogy egy jól szervezett veszedelmes banda áldozatává lett. Hogy ezen banda ritka ügyességgel volt szervezve, kitűnt abból, hogy a nyomozás folytán kiderült, miszerint saját, teljes fölruházott és fölgyervekeltt rendőrségük is volt, a kiknek az volt a teendőjük, hogy abban a pillanatban, a midőn az áldozatok leolvasták a saját jó pénzüket az asztalra ezek az árendőrök betörjenek a sötét konyhából a szobába s széjjel ugrassák az áldozatokat, akik — igen természetesen — megijedve futásnak erednek és soha többé vissza nem térnek. A veszedelmes banda vezére, Vuin Drágó kocsmáros, már régóta űzi ezen furfangos mesterségét de mindenkor ügyesen ki tudott bujni a megérdemelt büntetés alól. De most az egyszer dugába dől a terve, Ugyanis községünk derék rendőrvezetője, Karakás Gábor, az ő ügyes rendőri tapintatával a veszedelmes banda tagjait és az összes bűnjelkeket lefoglalta.

— **Pulyka lopás.** Az éjjel a szegedi szőlőkben egyik szőlőtulajdonostól 6 drb pulykát elloptak. Kettő szerencsésen megkerült. A rendőrség keresi a tettest.

— **Gazdáink figyelmébe.** A Boni-féle két-tengelyű eketaligák gyártási jogát, mint értesülünk, a szab. osztr. magy. államvasutársaság, magyar bányái, hutái és uradalmainak vezérigazgatósága megszerezte a feltalálótól, Mandel Eduárd és Társai nyirbátori gyárosoktól. Szakértők és gazdák ezen eketaligát kitűnő tulajdonságainál fogva az eddigi külföldről importált gyenge alkotású taligák fölé helyezik és így e magyar találmány hivatva lesz nemcsak e czikk behozatalát ezután meggátolni, de tekintettel az osztr. magy. államvasutársaság nagy kiterjedésű üzletkörére, hihetőleg sikerülni fog e czikkben megfelelő kivitel is létesíteni s evel a nemzeti vagyont gyarapítani. A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérigynökségénél (Budapest, Váci-körút 32. sz.) mindenkor kaphatók.

— **A sertésvész ellen.** A földmívelési miniszter engedélyt adott Jóó Gusztávnak, az általa feltalált, több százaszorosan kipróbált és jónak bizonyult sertésvész elleni szerének

bemutatására. Figyelmeztetjük Szabadka és vidékének gazda közönségét, ha sertés falkájukban betegség mutatkozik, forduljanak Jóó Gusztáv szabadkai dohánynagyárushoz, aki feltalált szerével a gyógyítást Eberhardt József ker. állami állatorvos ellenőrzése mellett díjmentesen fogja eszközölni.

— **Meglopta az apját.** Malagurski József panaszt tett a fendőrségnek, hogy fia Antal 3 drb hizó malaczt elhajtott, eladta és a pénzt elmulatta. A rendőrség megállapította, hogy a fiu egy tamburással együtt dorbézolta el a hizók árát és pedig egyet eladott, kettőt pedig zálogba adott egy koresmárosnak aki 2 frt ára bort adott a legénynek.

— **Elhunyt bir. végrehajtó.** Tápay Géza topolyai járásbírósnál alkalmazott végrehajtó ma délelőtt elhunyt. Az elhunyt végrehajtó a topolyai társadalmi élet rokonszenves tagja volt. Csak néhány nap előtt adta be lemondási kérvényét a szabadkai törvényszék elnököhöz. Temetése ma vasárnap délután lesz Topolyán.

— **Eltűnt.** Bozi Sándor 44 éves iparos Ó-Moroviczáról eltűnt. Apja és testvére ma délelőtt itt Szabadkán kereste és az eltűnésről jelentést tett a rendőrségnek. Bezi szőke magas ember, hazulról tavoztakor vörösösen loden kabát volt rajta. A rendőrség keresésére indult s megállapította, hogy tegnap este Szuvajesics Obrád koresmájában volt s valószínűleg Szegedre utazott. Miután a hozzátartozói félnek, hogy öngyilkosságot követ el, kérelmükre a rendőrség sürgönyözött Szegedre, de meglehet az is, hogy még Szabadkán tartózkodik.

— **Fiatallóvaj.** Nemrég megirtuk, hogy Borzi Krisztina, 13 éves cselédleány gazdájától egy értékes mellűt ellopott. A nyomozás során kiderült az is, hogy előbbi gazdájánál Deutsch Sándorúal is lopott egyet mást. A rendőrség őrizet alá vette a tolvajt.

— **Kéménytűz.** Ma délelőtt a Hungária épületben kéménytűz volt. A tűzoltók csakhamar megjelentek és lokalizálták a tüzet, úgy hogy kár nincsen.

— **Állatgyógyászorraktár.** Felhívjuk a szabadkai és bácsmegyei földbirtokos és gazdák figyelmét a Hotter J.-féle állatgyógyászerekre, melyek mindennemű állatbetegségeket a legbiztosabban és leggyorsabban gyógyítanak. A Hotter J.-féle állatgyógyászerek képviselőtét Szabadka és Bács-Bodrogh vármegyére Milassin Illés szabadkai gyógyszerész szerezte meg, aki ezen gyógyszerekből állandó raktárt tart.

LEGOLCSÓBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRÁVAL.

MAGYAR NEMZET

EGY SZÁM 8 FILLÉR.

• ELŐFIZETÉSI ÁR.
1 HORA 2 KORONA.
¼ ÉVRE 6 KORONA.

MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

— **Tisza-Olay párbaj.** A Bánffy-éra obstrukciót viharából támadt az a párbaj is, melyet tegnap tárgyalt a pesti tszék. Apár-bajra Olay Lajosnak egy közbeszólása szolgálta okot. Szavaival gróf Tisza István sértve érezte magát és segédekkel küldött Olayhoz, azzal, hogy megkérdézzék tőle, sértő szándékkal használta-e azokat. — Miután a válasz nem volt kielégítő, a felek megverekedtek. A párbajt a Fodor-féle terembe vitták karddal és mindketten megsebesültek, de csak jelentéktelenül. A törvényszék, Eördögh bíró elnöklésével, ma vonta felelősségre Tiszát s Olayt. Mivel már vizsgálat során beismerő és egyforma valomást tettek a szekundánsokat meg sem hívták teneknek. — A királyi vádbeszéde után a bíróság 3—3 napi államfogházra ítélte a párbajozó képviselőket. Az ítélet jogerős.

— **A fővárosi 1848—49-i és Kossuth muzeumról.** Az 1848—49-ik hős houvédneink, vértanúink és Kossuth Atyánk emléktárgyainak muzeuma, a nemzeti kegyeletnek legszebb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszeretnek. Háromezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségől elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes turini butorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratjai stb. képezik a budapesti 1848—49. emlékek gazdag muzeumát. Ennek a hazafias intézménynek a pénzügyminiszterium okmánybélyegmentességet adott és a kereskedelmi miniszter megengedte a muzeum kiadványainak szétküldéséhez a hírlapbélyegek használatát. A magyar hazafiság, vitéség és vértanuság valódi templomának, a fővárosi 1848—49-iki muzeumunknak főtartói a muzeum könyv-, hangjegy- és képkönyvtárainak állandó vezetői, A fővárosi 1848—49-iki muzeumunk megalapítása óta a legbecselesebb és legérdekesebb kiadványa e muzeumnak most jelenik meg. Az emberiség díszének, a magyar nemzet megváltójának, ami dicső Kossuth Atyánknak 1848—49-iki arcképét adja ki a fővárosi 1848—49-iki muzeum, hazánk jobb-jainak ajánlván ezt a remek fénykép-ut. leg-hívebb életnagyságu arcképet.

Egy orvos büntette.

— Saját tudásától —

Budapest, 1900. évi márczius 17.

Ó-Budának szenzációja van. Mindenütt egy orvos esetét tárgyalják, a kit néhány nappal ezelőtt a csendőrség a kerületi kapitányságra szolgált, s a kihallgatás után büntetőfeljelentést tett ellene a pestvidéki kir. ügyészségnél. Az orvost emberölésével vádolják.

Az érdekes eset részle ei a következők:
Egy esztendő előtt jutott özvegy-égre Sz.

Iván község legszebb asszonya Eischlerné született Gabeli Franciska. A fiatal asszonyka férje halála után bátyjához költözött, a hol csendes visszavonultságban élte korai özvegy-ségének napjait.

Mint mindenütt, ahol szomorúság, bú és bánat lakozik, megjelenik idővel a vigasztaló angyal, úgy nála is jelentkezett nemsokára a vigasztaló. A vigasztaló egy ó budai fiatal orvos volt, a kinek a vagyonos csinos fiatal asszonyka szemel szurt. Eljárogatott hozzája naponta, s hévvel udvarolt a fiatal özvegynek.

A doktor és az özvegy csakhamar megértelték egymást. Szenvedélyes szerencsemre gyuladtak egymás iránt s a zerelem csakhamar meghozta a gyümölcsét.

A fiatal özvegy egy szép napon olyas valamit sugott az orvos fülébe, amely a langoló szerelmet egyszerre lelohasztotta.

A fiatal asszony anyává lett.

A doktor urat nagyon kelemenlül érintette a dolog, s elhatározta hogy segíteni fog a bajon. Gyógyszerekkel próbálgatott szerencsét, ám amikor ez nem használt, az aczél műszerekhez folyamodott, s operációt végzett a fiatal asszonnyal. A fiatal asszony erre súlyosan megbetegedett. Nagy betegségében barátnőjére Brandhuber Teréz segítségére sietett s elhatározta, hogy dr. Lux vörösvári orvoshoz fordulnak.

A vörösvári orvos megvizsgálta az asszonykát, s konstataulta, hogy egy halott gyermeket kell eltávolítani, a mely nagyobb műtetet igényel. Az operáció sikerült, de a fiatal asszony még súlyosabban betegedett meg. Két hó óta lebeg az asszony élet-halál között, s többször kérte a fiatal orvost magához, ez azonban úgy látszik, tudni sem akar a dologról.

Az eset fülébe jutott a vörösvári csendőrségnek, a mely kihallgatta a két asszonyt s ezek vallomása után, a doktort is vallatóra fogta az ó-budai kerületi rendőrkapitányságnál, a hova a csendőrök az orvost megcittalták.

A kihallgatások eredménye az lett, hogy a csendőrség emberölés büntette miatt feljelentést tett az orvos ellen, a pestvidéki kir. ügyészségnél.

Egy élénk forgalmu vállalathoz egy ügyes, a helyi viszonyokkal ismeretes ovadékképes

fiatal ember

jó fizetés mellett kerestetik.

Czím: a kiadóhivatalban.

HEYDEN TÁPANYAGA
(NÁHRSTOFF HEYDEN)

egy feltárt fehérsyó,
mely az emésztési szerkeztől függetlenül kiválóan tápláló

Elnyös erősfőt és tápláló
gyengélkedők, gyermekek, szoptató nők, vérszegény, lába-
lázó és sovány egyének részére, valamint testi és szellemi
kimerültségénél

Étvágygerjesztő.
Kapható gyógyszerárak és gyógyszer-üzletekben.
— Heyden vegyészeti gyára Radebeul—Drezda.

396 szám 1900

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírószék Sp III 1900 139/2 számú végzése által özv. Lichtneckert Károlyné szabadkai lakos javára Landovics Ferencz szabadkai lakos ellen 410 kor — fill. tdké, ennek 1900 évi február hó 1 napjától számítandó 5%, kamatai és eddig összesen 88 kor 40 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1662 kor. 96 fillre. becsült korosmai üzlet berendezés, billiárd asztal, butorok, borok és hordokból álló ingóságok nyilvános árverés úján eladatnak.

Mely árverésnek a 1900 Sp III 139/4 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Szabadkán IV kör 97 h. sz. a. leendő eszköztésére 1900-ik év márczius hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőből, kiültetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legfőbbet igézőnek becsáron alól is eladatni loznak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán 1900 évi márczius hó 12.

Bende Ignác
kir. bír. végrehajtó.

140 számi 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy a Szabadkai takarékpénztár és népbank és csatlakozott társa végrehajtónak Dr. Reisner Lajos ügyvéd végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. — fill. tdké-követelés s járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbírószék) területén levő Szabadka város határában fekvő szabadkai 13289 sz. betétben. A † 10680 hrsz a foglalt. Dr. Reisner Lajos nevén álló 1 hold 209 □ öl területű halasi szőlőre az árverést 756 kor. — fillben ezenel megalapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1900 évi Áprills hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a magállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezeni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 75 kor 60 fillért készpénzben vagy az 1881 LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött közehez letenni avagy az 1881 LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleg elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán 1900 Január hó 9. a kir. tszék mint tkvi hatóság.

Dr. Eperjessy Béla.
kir. tszékíri bíró.

Olcso kerítések! Olcso kerítések!

HAIDEKKER SÁNDOR — sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára
Budapesten, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám.

Gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfonatokú tiskés sodronyt, pánthuzat, erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, ajtócsúsók, szőlők stb. bekerítésére olcso árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyracsokat, valamint gyönyörű és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskerítés sodronyfonat és kovacsolt vasból; ugyisint dízes virággy- és gyeperkerítéseket, és favedő-kosarakat. Továbbá föld- és kavicsrostákat; szőlőbogyó-restákat, magtárbakrostályokat; ökor-szűkösarokat; szikrafogókat; gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpeny nyel való ellátását. Rostaszyveteket és fonatokat szelvényestákba.

Arjegyzekek és költségvetések ingyen. — Jutányos és pontos kiszolgálás.

Ház bérbeadó

esetleg örök áron eladó.

IV. kör 97 sz. a. az „Arany szarvas“-hoz címzett jó hírnévvel bíró vendéglő a hozzátartozó fő- és melék-épületekkel együtt f. évi május hó 1-től bérbe, adó esetleg szabadkézből örök áron eladó.

Bérbe vevők esetleg venni szándékozók szíveskedjenek a tulajdonosnő, özvegy Lichtnekert Károlynéhoz fordulni, ahol teljes felvilágosítást nyerhetnek.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva **fiatalemberek** részére **csőbántalmak** és **folyások** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van a **legcélszerűbb és legjobb**

SANTAL EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz“ Budapest VI. Váci-körut 17.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE

Dr WÄGNER és TÁRSAI

Egyesült gyárak

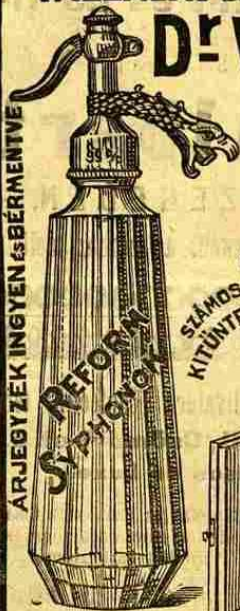
Mint Beteti Társaság

BUDAPEST.

GYÁR és IRODA: IX. TINÓDY-UTCA 3,
a bizella-malom mögött.

Fiók: **BÉCS.**

XVIII. Schopenhauerstrasse 45

SZÁMOS
KITUNTETÉS

TELEFON
SZÉNSAV

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK és PINGZEFELSZERELÉSI CZIKKEK

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszálo-, marokrakó- kévekötő aratógépeit,

melynek főelőnye: préselt aczellemez-állvány tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet,

továbbá: a szab. osztrák magyar államvasutársaság resiczi mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lőerejű gőzcséplő készleteit. Sack-rendszerű, aczélöntésű ekefővel ellátott **ekéit**, „Boni“-féle kéttengelyű ekotalyigáit járgányos cséplő-készleteit, szecskevágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár utazó ügynökök, az eddig bírt meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. évi február hó 1-je után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévútra vezettség és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, főkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindektől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni szíveskedjék.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Hirdetmény.

Az alulírt előljáróság ezennel közzhírre teszi, hogy a hitközség kizárólagos tulajdonát képező, *a husvéti kenyér előállítására, szállítására és elárúsítására, valamint a husvéti kenyérliszt forgalomba hozatalára* vonatkozó jogot az idevágó miniszteri rendeletben gyökerező összes kiváltságokkal és jogosítványokkal együtt a f. évre bérbeadás utján **Spitzer Adolf és tsai** szabadkai lakosokra ruházta át. Ezzel kapcsolatosan az előljáróság figyelmezteti a hitközség tagjait, hogy husvéti kenyér előállítására, és értékesítésére, valamint husvétli lisztnek vidékről való behozatalára és felhasználására senki jogosítva nincs; s az ezen rendelet ellen vétők irányában a most nevezett bérlők nem csak a rendőrhatalóság segédletét vehetik igénybe de a hitközség által rájuk ruházott elkobzási jogot is gyakorolhatják.

Szabadka, 1900. márczius hó 14-én.

A szabadkai izr. hitközség előljárósága.

Kerékpár! Alkalmi vétel!!

Zálogüzletem feloszlataása folytán, a folyó évi február hó 8 án tartott árverésnél, mint azt a szegedi rendőrségnél levő árverés jegyzőkönyv bizonyítja,

70 drb egészen új használatlan kerékpár maradt vissza, közte 12 drb **női** kerékpár is.

A kerékpárok a leghíresebb gyártmányok, : ugymint Neuman, Germania, Helical Premier, Excelsior, Kayser, Meteor, Styria Regent, Champion stb.

A kerékpárok minden haszon nélkül, csak az érték engedélyezett kölcsönösszegért, készpénzfizetés mellett bocsájtatnak áruba, és pedig minőség szerint darabja:

70 frt, 75 frt, 80 frt és 85 frt,

melyeknek rendes bolti ára 150—180 frt.

Megtekinthetők naponta 8—12 és 3—7 óráig

Kőrös Albert

volt zálogüzletében S Z E G E D E N,

a Vörösmarty- és Bástya-utca sarkán, a színház mellett.

RÉVÉSZ SÁNDOR

női- és férfi-divatáru (confectio) terme
Budapest VII., Csömöri-ut 6. sz.
Maison de Luxe.

Mesteri szabással készítek elegáns öltözékeket, különleges szövetekből.

Divattermem párisi mintára van berendezve és a toiletteket kizárólag eredeti modellek után készítem.

Női kalapokat és azok alakítását eredeti modellek mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó- (joupon) Divatkelme, Ernyő (nap és eső) Fátyol, Fehérnemű, Férfi kelengye Függyöny, Fűző (mieder), Gyermekek kelengye, Illatszert, Ingek (blouse), keztyű, Mosó (creton, batist de lain), Nyakdiszkek (jabot), Női kelengye, Selyem- és Szőnyegáru versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságom asszonyom!

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém-nagyrabecsült tudomására hozni, hogy tavaszi újdonságaim megerkezték. Rendkívül nagy sulyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségleteit, ugymint ezideig a jövőben is szigoruan olcsó szabott árak mellett a legújabb (heute nouveau) és legjobb kivitelben beszerezhesse nálam. Dacára az ide nagy árerekedéseknek, azon kelemes helyzetben vagyok, hogy az idejekorán és nagy mennyiségben eszközöket nevasarlásaim által az összes áru-készletemet mindegyik árerekedés nélkül bocsájtatom forgalomba.

20 koronán felüli rendelvényeket bérmentve szállítok, idegen szövetekből is készítek toilette-okat. Amidőben meg az alantokról szives tudomást vennü kegyeskedjek, kerem megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos teljesítéséről czégem jó hírneve kezeskedik.

Künnő tisztelettel

Révész Sándor.

Általános megjegyzések a vidéki rendelvényekre vonatkozólag.

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árukért: meg nem felelőt visszaveszek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem. Levélben megrendelések-et lelkiismeretesen teljesítek. Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt cikkből eszközölöm, meg nem felelő árukért az összeget postafordulattal visszaküldöm. Rendelményeket a beérkezés napján pontosan intézek el. Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt szállítok. A pontosság érdekében minta darabot kérek. Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találom a cikket megnevezni, i. i. mily használatra szükségesletik.